

**UCHWAŁA NR LXXVI/409/2023
RADY MIEJSKIEJ W SUCHOWOLI**

z dnia 30 listopada 2023 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałanie Przemocy Domowej
oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej
na lata 2024 – 2026**

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40, 572, 1463 i 1688) oraz art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901 i 1693) art. 6 ust.1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 oraz z 2023 r. poz. 289, 535 i 1606) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 – 2026 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejsze uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Suchowoli.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Jan Ryszard Kotuk

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH
PRZEMOCY DOMOWEJ NA LATA 2024 -2026**

Spis treści

Wstęp	2
I. Podstawowe informacje na temat przemocy w rodzinie – skala zjawiska w Polsce	3
II. Diagnoza sytuacji w gminie Suchowola w aspekcie występowania przemocy.....	9
III. Akty prawa krajowego i miejscowego	20
IV. Analiza SWOT zjawiska przemocy domowej	21
V. Obszary działania i adresaci Programu	23
VI. Cele Programu.....	24
VII. Czynniki gwarantujące właściwą realizację Programu	24
VIII. Zagrożenia realizacji zadań Programu	25
IX. Przewidywane efekty realizacji Programu	25
X. Finansowanie Programu	25
XI. Wdrażanie, monitorowanie i ewaluacja Programu.....	26
XII. Spis tabel i wykresów.	27
XIII. Harmonogram realizacji Programu	28

WSTĘP

Przemoc domowa jest obecna we wszystkich społeczeństwach, bez względu na stopień ich rozwoju gospodarczego czy kulturalnego. Jest to problem powszechny, który dotyczyć może ludzi bez względu na ich wiek, status społeczny i materialny, poziom wykształcenia, wykonywany zawód itp. Przemoc domowa stanowi jedno podstawowych zagrożeń dla rodziny. W rodzinach w których jest ten problem, potrzebne jest interdyscyplinarne spojrzenie na rodzinę, jej członków i ich sytuację, potrzeby i zachowania.

Instytucja rodziny jest objęta szczególną ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej, a jej dobro państwo ma obowiązek uwzględnić w swojej polityce społecznej, zwłaszcza poprzez udzielanie szczególnej pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji społecznej.

Przepis art. 33 Konstytucji wskazuje, że „kobieta i mężczyzna w Rzeczypospolitej Polskiej mają równe prawa w życiu rodzinnym, politycznym, społecznym i gospodarczym, zaś zgodnie z art. 72 Konstytucji, Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka, a każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją”.

Zadaniem państwa jest zatem ochrona rodziny przed zagrożeniami płynącymi z zewnątrz i wewnątrz, w tym zwłaszcza przed przemocą ze strony osób najbliższych.

Statystycznie większość ofiar przemocy domowej stanowią kobiety, a w dalszej kolejności kategorie osób, których płeć nie jest uwzględniona: małoletni, osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej jest procesem wymagającym czasu, wysiłku, nakładów finansowych, zaangażowania wszystkich służb, a także zmiany świadomości społecznej. Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 – 2026 powinna przyczynić się do ograniczenia zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy Suchowola, zminimalizowania tego zjawiska w wymiarze indywidualnym i społecznym. Program ma na celu udzielanie

pomoc osobom doznającym przemocy domowej i osobom stosującym przemoc domową oraz współdziałanie lokalnej społeczności i organizacji zajmujących się zjawiskiem przemocy domowej.

I. Podstawowe informacje na temat przemocy – skala zjawiska w Polsce.

Przemoc możemy analizować z kilku perspektyw. Są to:

Perspektywa prawna, według której przemoc to przestępstwo określone w prawie. Jest to zachowanie prawnie zabronione, które zagrożone jest określonymi sankcjami karnymi.

Perspektywa społeczna - pokazuje czynniki tkwiące w obyczajach i postawach społecznych, które usprawiedliwiają przemoc (przyzwolenie społeczne, na które wpływ mają m.in. stereotypy czy przekonania).

Perspektywa moralna – traktuje przemoc jako zło, którego sprawca powinien podlegać potępieniu przez innych oraz mieć wyrzuty sumienia.

Perspektywa psychologiczna – zwraca uwagę na sytuację ofiary, zachowanie sprawcy, wskazuje mechanizmy przemocy, interakcje, jakie zachodzą między sprawcą a ofiarą.

Istnieje wiele definicji przemocy w rodzinie.

Znowelizowana ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2023 r. poz. 289,535) wprowadza nową definicję przemocy domowej. Zgodnie z tą definicją „przemoc domowa to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) narażające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej”.

Rodzaje przemocy:

Przemoc fizyczna - popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, ciskanie w kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, nieudzielanie koniecznej pomocy, itp.

Przemoc psychiczna - wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna (kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami), domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, degradacja werbalna (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie), stosowanie gróźb, itp.

Przemoc seksualna - wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań seksualnych kobiety, itp.

Przemoc ekonomiczna - odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, nie zaspakajanie podstawowych materialnych potrzeb rodziny, itp.

Przemoc domowa charakteryzuje się następującymi kryteriami: intencjonalność, asymetria sił, naruszenie praw i dóbr oraz cierpienie i powstałe szkody.

Intencjonalność – sprawcy przemocy zwykle zachowują się wobec swoich ofiar w sposób nieprzypadkowy i zamierzony.

Asymetria sił – oznacza sytuację, w której jedna z osób jest silniejsza, a druga słabsza.

Naruszenie praw i dóbr osobistych – sprawca przemocy odbiera swoim ofiarom przysługujące im prawa i dobra. Często atakuje, obraża, ośmiesza (także w towarzystwie)

traktuje je przedmiotowo, uważając, że nie zasługują na nic lepszego. Zabrania im kontaktów z rodziną i przyjaciółmi, podejmowania lub wykonywania pracy zawodowej, narusza tajemnicę korespondencji, zabrania posiadania pamiątek rodzinnych, utrudnia życie codzienne.

Szkody i cierpienie ofiar – zachowanie sprawcy wywołuje u ofiar szkody fizyczne (w wyniku agresji fizycznej, pobicia) i psychiczne, które mogą być konsekwencją przemocy emocjonalnej – deprecjonowania, poniżania, załamania wiary w sens wspólnego życia.

Podejmowanie działań w kierunku ograniczenia zjawiska przemocy domowej jest też znacząco utrudnione ze względu na istniejące, kulturowo uwarunkowane mity i stereotypy, dotyczące funkcjonowania rodziny.

Przykładowe stereotypy:

w sprawy rodzinne nie należy się wtrącać: "brudy pierze się we własnym domu", "co to za ptak, co własne gniazdo kała?", "wolność Tomku w swoim domku", itp.;

przemoc dotyczy rodzin patologicznych, z tzw. "marginesu": "przemoc i alkohol, to jedno", "to taka porządna rodzina - niemożliwe, by była tam przemoc", "oni oboje mają wyższe wykształcenie - nie mogli tego zrobić swojemu dziecku", itp.;

Przekonanie to zniekształca obraz zjawiska przemocy, spychając je do środowisk patologicznych. Niestety, z doświadczeń osób przeciwdziałających przemocy w rodzinie wynika, że jest to zjawisko, które dotyczy wszystkich środowisk i warstw społecznych.

najczęstszą formą przemocy jest bicie: "nikt nikogo nie pobił, więc nie było przemocy", "nie ma śladów - nie ma przemocy", itp.;

Przekonanie to ogranicza przemoc tylko do bicia. Wiadomo jednak, że przemoc fizyczna jest tylko jedną z form krzywdzenia:

kobieta powinna wstydić się, jeśli doznaje przemocy: "to wszystko twoja wina - powinnaś się wstydić", "twoja rodzina - świadczy o tobie", "kobieta jest strażniczką domowego ogniska", "widocznie nie dosyć się starałaś", "musisz być samolubną egoistką", itp. Pamiętajmy, że za przemoc odpowiada sprawca - niezależnie od tego, co robiła, czy jak się zachowuje ofiara;

dla dobra dzieci powinno się znosić wszystko ze strony współmałżonka: "kobieta powinna poświęcić się dla dobra dzieci i rodziny", "powinnam wytrzymać wszystko dla dobra dzieci", "dzieci powinny mieć ojca", "lepszy zły ojciec, niż żaden" itp. Nic nie usprawiedliwia i nie uzasadnia znoszenia przemocy ze strony partnera. Z badań i doniesień praktyków wynika, że dzieci wychowujące się w rodzinach, gdzie jest przemoc "nasiąkają" przemocą. Nawet jeśli nie są bezpośrednio bite, upokarzane, wykorzystywane, zaniebrywane i molestowane, a "tylko" obserwują przemocowe traktowanie matki przez ojca, to równocześnie są osobami doznającymi przemocy. Dzieci, które są "tylko" świadkami przemocy w rodzinie, są jednocześnie jej ofiarami.

przemoc domowa - to nic takiego: z obserwacji i badań wynika, że to co się dzieje w rodzinie ma istotny, a często decydujący i determinujący wpływ na życie jednostki. Wszelkie wzorce wynosi się właśnie z domu rodzinnego. Stanowi on najważniejsze źródło zdobywania wiedzy, nauki, wartości, wzorców i przykładów. Jeśli w domu są wzorce przemocowe, to wychowane w nim dzieci uczą się przemocy. Przemoc domowa jest w Polsce jednym z problemów społecznych, który wymaga podejmowania przez państwo działań przeciwdziałającym temu zjawisku. Badania przeprowadzone w 2014 r. na zlecenie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej ujawniły, że 24,7% badanych deklaroowało, że doświadczyło co najmniej jednej z czterech form przemocy, większość (64%) doświadczyła jednej formy przemocy, (28,2%) dwóch form przemocy. Badani najczęściej deklarowali doświadczenie przemocy psychicznej i kobiety znacznie częściej były ofiarami przemocy. Inne badania pokazały, że ok. 85% - 90% Polaków potrafi identyfikować różne zachowania w rodzinie jako niepoprawne, świadczące o przemocy. Wzrosła świadomość społeczeństwa na temat zjawiska przemocy w rodzinie. Jednak ok. kilkunastu procent społeczeństwa nadal uważa, że nie należy się wtrącać w życie rodzin.

II. Diagnoza zjawiska przemocy domowej na obszarze gminy Suchowola.

Charakterystyka gminy Suchowola.

Miejsko-wiejska gmina Suchowola leży w środkowej części województwa podlaskiego, blisko 50 km od Białegostoku na trasie drogi krajowej Nr 8. Graniczy z gminami:

- Korycin,
- Janów,
- Dąbrowa Białostocka (powiat sokólski),
- Sztabin (powiat augustowski),
- Jasionówka i Jaświły (powiat moniecki).

Gmina Suchowola liczyła na dzień 31.12.2022 roku 6660 mieszkańców, w tym 3357 kobiet, 3303 mężczyzn. Liczba ludności gmin u stanowi 10,26 % ludności powiatu, 0,58% ludności województwa. Struktura ludności gminy przedstawia się następująco: osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowią ok. 16,4 %, osoby w wieku produkcyjnym 61,8 %, a w wieku poprodukcyjnym 21,69%. Gmina zajmuje powierzchnię 256 km², co stanowi 1,3% powierzchni województwa podlaskiego i 12,4% obszaru powiatu sokólskiego. Suchowola to gmina o charakterze rolniczym – użytki rolne zajmują 78% jej powierzchni. Gmina Suchowola to gmina miejsko-wiejska, do której należy 51 miejscowości i wsi, funkcjonujących w formie 48 sołectw. Powierzchnia gminy Suchowola zajmuje obszar 255,7 km², a 13% terytorium gminy należy do Biebrzańskiego Parku Narodowego oraz jego otuliny (obszar NATURA 2000). Siedzibą władz samorządowych jest miasto Suchowola. Sektor gospodarczy gminy zdominowany jest przez produkcję rolniczą. 46,1% aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Suchowola pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 17,0% w przemyśle i budownictwie, a 11,7% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 1,2% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości). Stopa bezrobocia na dzień 31.12.2022 r. wynosiła 11,3 %. W gminie Suchowola dostrzegalne są problemy społeczne:

- ujemny przyrost naturalny,
- starzenie się społeczności,
- migracja młodzieży do wielkich miast,
- duże bezrobocie,
- bierne korzystanie z pomocy społecznej,
- utrwalanie patologii (wielopokoleniowe przywiązanie do pomocy społecznej)

Szkoły działające na terenie Gminy Suchowola:

1. **Zespół Szkół w Suchowoli:** Liceum Ogólnokształcące im. Ks. Jerzego Popiełuszki i Technikum w Suchowoli

2. **Zespół Placówek Oświatowych w Suchowoli:** Szkoła Podstawowa im. Stanisława Staszica i Przedszkole Samorządowe

3. **Szkoła Podstawowa w Chodorówce Nowej**

4. **Szkoła Podstawowa w Czerwoncu.**

W gminie Suchowola udziela się mieszkańcom świadczeń pomocy społecznej na dość dużym poziomie. Przedstawiają to poniższe tabele.

Tab. Nr 1. Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia w latach 2019 -2022.

Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	2019	2020	2021	2022
		634	357	514

W Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Suchowoli przeważają świadczenia niepieniężne, głównie w formie posiłków dla dzieci i młodzieży w szkole. Poniższa tabela przedstawia rodzaj i liczbę udzielanych świadczeń w latach 2019 – 2022.

Tab. Nr 2. Główne formy udzielanej pomocy w latach 2019-2022.

	2019	2020	2021	2022
Posiłek dla dzieci i młodzieży w szkole	391	337	319	340
Zasiłki okresowe ogółem	102	101	94	85
w tym: z tytułu bezrobocia	73	77	72	66
z tytułu długotrwałej choroby	18	15	15	7
z tytułu niepełnosprawności	4	6	5	1
zasiłki stałe	28	24	23	22
usługi opiekuńcze	12	12	9	8

Analiza udzielanych świadczeń przez Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Suchowoli pozwala stwierdzić, że głównymi powodami przyznawania pomocy są: bezrobocie, ubóstwo i długotrwała choroba. Dane zawarte są w poniższej tabeli.

Tab. Nr 3. Główne powody przyznawania pomocy w latach 2019 – 2022.

	2019	2020	2021	2022
ubóstwo	116	94	77	88
wielodzieckość	91	79	60	81
bezrobocie	113	102	83	97
długotrwała choroba	124	101	66	85
niepełnosprawność	89	58	48	50
rodziny niepełne	20	15	9	13
alkoholizm	8	4	4	3

Dane liczbowe dotyczące bezpośrednio problemu przemocy na gminie Suchowola.

Diagnoza zjawiska przemocy w gminie Suchowola została oparta się na następujących danych:

- sprawozdaniach Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Suchowoli z realizacji zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy,
- danych statystycznych otrzymanych z następujących instytucji: Posterunki Policji w Suchowoli, Prokuratury Rejonowej w Sokółce i Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce,
- ankietach przeprowadzonych wśród młodzieży ZS w Suchowoli (50 ankiet),
- ankietach przeprowadzonych wśród dorosłych mieszkańców gminy Suchowola (50 ankiet).

Zgodnie ze sprawozdaniami z realizacji zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie z lat 2019-2022 można stwierdzić, że liczba prowadzonych procedur „Niebieskich Kart” w poszczególnych latach ulegała z roku na rok zmniejszeniu i przedstawia się następująco:

- w 2019 roku było prowadzonych 38 procedur „NK” z bieżącego roku, w tym, 36 założonych przez policję, 1 założona przez ośrodek pomocy społecznej i 1 przez gminną komisję ds. przeciwdziałania alkoholizmowi,
- w 2020 roku było prowadzonych 26 procedur „NK” z bieżącego roku, w tym 25 założonych przez policję,
- w 2021 roku było prowadzonych 8 procedur „NK” z bieżącego roku (założone przez policję),
- w 2022 roku było prowadzonych 8 procedur „NK”, w tym 7 założonych przez policję, 1 przez gminną komisję ds. przeciwdziałania alkoholizmowi.

Poniższa tabela przedstawia liczbę zakończonych procedur „NK” w latach 2019-2022 z podziałem na powody ich zakończenia.

Tab. Nr 4. Liczba zakończonych procedur „NK” z podziałem na powód zakończenia.

2019	Powód zakończenia	2020	Powód zakończenia	2021	Powód zakończenia	2022	Powód zakończenia
14	brak zasadności podejmowania dalszych działań ustanie przemocy	14	brak zasadności podejmowania dalszych działań ustanie przemocy	4	brak zasadności podejmowania dalszych działań	8	brak zasadności podejmowania dalszych działań
13		7					

W 2019 roku przemocy fizycznej doznało 24 osób, przemocy psychicznej 30 osób i osoba formy przemocy seksualnej. Wśród osób doznających przemocy przeważają kobiety, w 2019 r. było ich 23, w tym 2 osoby starsze, natomiast mężczyźni doznający przemocy stanowili w 2019 roku 16,6 % kobiet (5 mężczyzn, w tym 1 osoba starsza), a dzieci stanowiły 7% ofiar przemocy (2 dzieci). Odwrotnie przedstawia się sytuacja dotycząca liczby osób stosujących przemoc wobec najbliższych. Tu mężczyźni stanowią 90,7% sprawców przemocy w rodzinie.

Dane dotyczące form przemocy na terenie gminy Suchowola w latach 2020 -2022 roku przedstawiają poniższe tabele. Dominuje tu wyraźnie przemoc psychiczna.

Tab. Nr 5. Rodzaje przemocy 2020 r.

Przemoc fizyczna ogółem	Przemoc psychiczna ogółem	Przemoc seksualna ogółem
13	17	2

Tab. Nr 6. Rodzaje przemocy 2021 r.

Przemoc fizyczna ogółem	Przemoc psychiczna ogółem	Przemoc seksualna ogółem
6	16	0

Tab. Nr 7. Rodzaje przemocy 2022 r.

Przemoc fizyczna ogółem	Przemoc psychiczna ogółem	Przemoc seksualna ogółem
7	10	1

Diagnozę przemocy domowej poszerzono o dane statystyczne uzyskane od Prokuratury Rejonowej w Sokółce oraz dane z Posterunku Policji w Suchowoli. Prokuratura Rejonowa w Sokółce w latach 2019 – 2022 na terenie powiatu sokólskiego prowadziła sprawy o czyn z art. 207 kk, zgodnie z poniższą tabelą.

Tab. Nr 8. Dane dotyczące prowadzonych spraw przez Prokuraturę Rejonową w Sokółce z art. 207 kk w latach 2019 – 2022.

	2019	2020	2021	2022
Zakaz zbliżania się do określonych osób, miejsc	27	37	16	12
Nakaz opuszczenia lokalu	24	32	18	26
Liczba wszczętych postępowań	72	83	58	47
Liczba postępowań zakończonych umorzeniem	25	34	18	15
Liczba postępowań zakończonych aktem oskarżenia	44	53	41	36

Zgodnie z przedstawionymi danymi przez Prokuraturę Rejonową w Sokółce można stwierdzić, że najwięcej spraw prowadzonych z art. 207 kk było prowadzonych w latach 2019 – 2020, zaś w latach 2021 – 2022 liczba

ich zmniejszyła się. Prokuratura Rejonowa w Sokółce nie podała jednak danych statystycznych dotyczących mieszkańców gminy Suchowola.

Posterunek Policji w Suchowoli przekazał dane statystyczne odnośnie wszczętych i prowadzonych przez policję postępowań w latach 2019 – 2022, dotyczących przemocy domowej i tak:

- w roku 2019 - 27 postępowań,
- w roku 2022 – 17 postępowań,
- w roku 2021 – 7 postępowań,
- w roku 2022 – 5 postępowań.

W związku ze stosowaniem przemocy wobec członka rodziny w latach 2019 – 2022 zatrzymano 49 osób, w tym: w roku 2019 – 25 osób, w roku 2020 -14 osób, w roku 2021 – 6 osób i w 2022 roku – 4 osoby. W latach 2019 – 2022 wydano 8 nakazów opuszczenia wspólnie zajmowanego lokalu i zakazu zbliżania się do określonych osób (po 2 w poszczególnych latach).

Analiza danych uzyskanych z Posterunku Policji w Suchowoli pozwala stwierdzić, że liczba prowadzonych postępowań z powodu przemocy domowej ulegała z każdym rokiem zmniejszeniu.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce realizuje zadania w zakresie prowadzenia zajęć dla sprawców przemocy domowej. Są to oddziaływania korekcyjno – edukacyjne oraz oddziaływania psychologiczno – terapeutyczne. Poniższe tabele przedstawiają liczbę sprawców przemocy biorących udział w zajęciach na terenie powiatu sokólskiego, w tym *mieszkańcy gminy Suchowola*.

Tab. Nr 9. Liczba osób biorących udział w oddziaływaniach korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy w latach 2019 - 2022.

Rok	Liczba osób z terenu powiatu sokólskiego uczestniczących w oddziaływaniu	Liczba osób z terenu gminy Suchowola uczestniczących w oddziaływaniu	Liczba osób z terenu powiatu sokólskiego, które ukończyły oddziaływania	Liczba osób z terenu gminy Suchowola, które ukończyły oddziaływania
2019	10	1	6	1
2020	13	1	5	1
2021	9	0	7	0
2022	15	0	0	0

Tab. Nr 10. Liczba osób biorących udział w oddziaływaniach psychologiczno - terapeutycznych dla sprawców przemocy w latach 2019 -2022.

Rok	Liczba osób z terenu powiatu sokólskiego uczestniczących w oddziaływaniu	Liczba osób z terenu gminy Suchowola uczestniczących w oddziaływaniu	Liczba osób z terenu powiatu sokólskiego, które ukończyły oddziaływania	Liczba osób z terenu gminy Suchowola, które ukończyły oddziaływania
2019	Nie realizowano			
2020	Nie realizowano			
2021	7	0	7	0
2022	Nie realizowano			

Analiza udziału sprawców przemocy domowej w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno–terapeutycznych pozwala stwierdzić, że zarówno odsetek sprawców przemocy uczestniczących w zajęciach, jak też sprawców przemocy kończących zajęcia jest niewielki w stosunku do ogólnej liczby sprawców przemocy domowej z terenu powiatu sokólskiego. Wynika to najprawdopodobniej z faktu, że uczestnictwo w wymienionych powyżej oddziaływaniach było dobrowolne, a nie obowiązkowe.

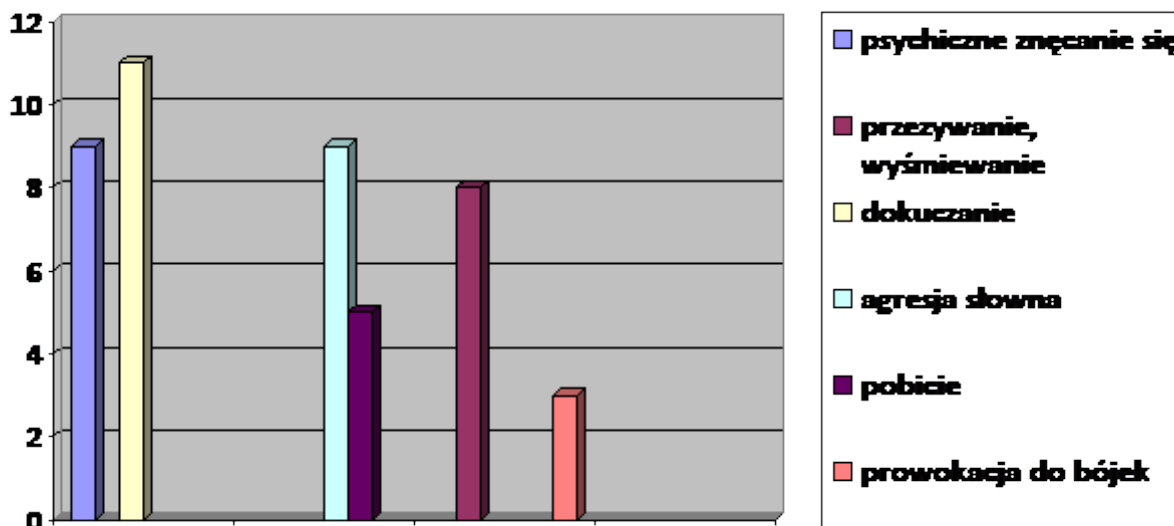
Ankiety przeprowadzono wśród młodzieży Zespołu Szkół w Suchowoli, wypełniło ją 50 uczniów, w tym większość (45) w wieku 15 - 17 lat, 5 uczniów w wieku 18-20 lat, w podziale na płeć: 28 kobiet i 22 mężczyzn.

Spośród badanych uczniów 54% spotkało się ze zjawiskiem przemocy, w tym 38 % w środowisku szkolnym, a 16 % w środowisku rodzinnym.

Wśród rodzajów zachowań agresywnych w szkole przeważają: dokuczanie (40,7%), psychiczne znęcanie się (33,3%), agresja słowna (33,3%). Wykres poniżej przedstawia rodzaje zachowań agresywnych w szkole.

Wykres. Nr 1. Rodzaje zachowań agresywnych w szkole (według badanych)

Ankietowani uczniowie w 38 % przyznali się do zachowań agresywnych w stosunku do rówieśnika. Tu też przeważa dokuczanie (57,8%), na drugim miejscu jest agresja słowna (47,3%).

Pytanie dotyczące świadomości uczniów w obszarze identyfikacji różnych zachowań, które składają się na zjawisko przemocy przyniosło następujące wyniki (w nawiasach podano procentową ilośći największych wskazań):

- bicie (82%),
- kary cielesne (82%),
- kopanie (58%),
- szarpanie (22%),
- przypalanie (32 %) badanych.

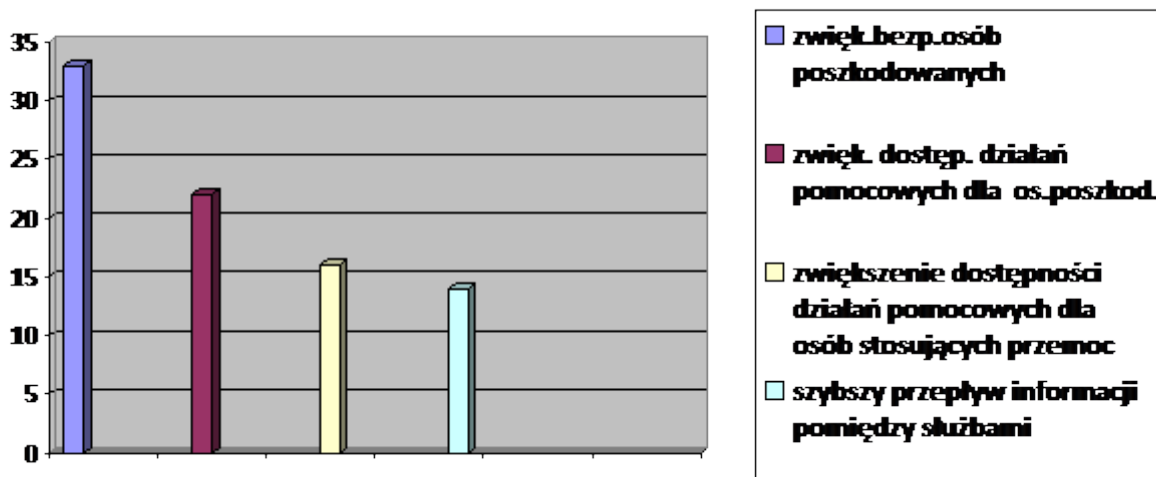
Badana młodzież na pytanie „*Kto według Ciebie jest najczęstszym sprawcą przemocy w rodzinie?*”, głównie wskazywała ojca (66%), starsze rodzeństwo i dziadka na równym poziomie (6%), a 22 % procent badanych nie miało na ten temat zdania.

Ankietowana młodzież wśród głównych powodów, z tytułu których dochodzi najczęściej do przemocy wobec najbliższych członków rodziny wymieniła alkoholizm jednego lub dwojga rodziców (82%), chęć wyładowania emocji (38%), nieposłuszeństwo dziecka (30%) i zbyt wygórowane oczekiwania wobec dziecka (26%). Według opinii badanej młodzieży do przemocy najczęściej dochodzi w rodzinach patologicznych, z marginesu społecznego (80%) i w rodzinach z problemem alkoholowym (78%), ale młodzież wymieniła też rodziny normalne tzw. „dobrych domach” (14%), ubogie i wielodzietne (po 10 %). Uczniowie Zespołu Szkół w Suchowoli są zgodni co do karania osób stosujących kary fizyczne, wypowiedziało się za tym 76 % badanych i 74 % uczniów zareagowałoby, gdy byliby świadkami przemocy.

Na pytanie „*Czy w swoim środowisku zetknąłeś/aś się z kampanii dotyczących przemocy?*” odpowiedziało pozytywnie odpowiedziało 19 uczniów.

Poniższy wykres przedstawia najskuteczniejsze sposoby przeciwdziałania przemocy według opinii badanej młodzieży.

Wykres Nr 2. Najskuteczniejsze sposoby przeciwdziałania przemocy.

Wnioski z badań ankietowych przeprowadzonych wśród młodzieży wynika, że:

- młodzież doświadcza przemocy, zarówno w środowisku szkolnym, jak też rodzinnym,
- młodzież przyznała się do stosowania różnych form przemocy w stosunku do rówieśników,
- młodzież posiada podstawową wiedzę na temat zjawiska przemocy,
- młodzież uważa, że należy zwiększyć dostęp do działań pomocowych dla osób poszkodowanych i zwiększyć ich bezpieczeństwo,
- znaczna część badanej młodzieży nie spotkała się w swoim środowisku z kampaniami dotyczącymi przeciwdziałania przemocy.

Ankieta przeprowadzona wśród mieszkańców gminy Suchowola dotyczyła osób w wieku 18 - 61 lat i więcej, a wypełniona została w znacznej większości przez kobiety (94%).

Ankietowani mieli możliwość wypowiedzenia się na temat znajomości zjawiska przemocy domowej, rozróżniania ich rodzajów i form oraz oferowanych form pomocy osobom doświadczającym przemocy na terenie gminy Suchowola.

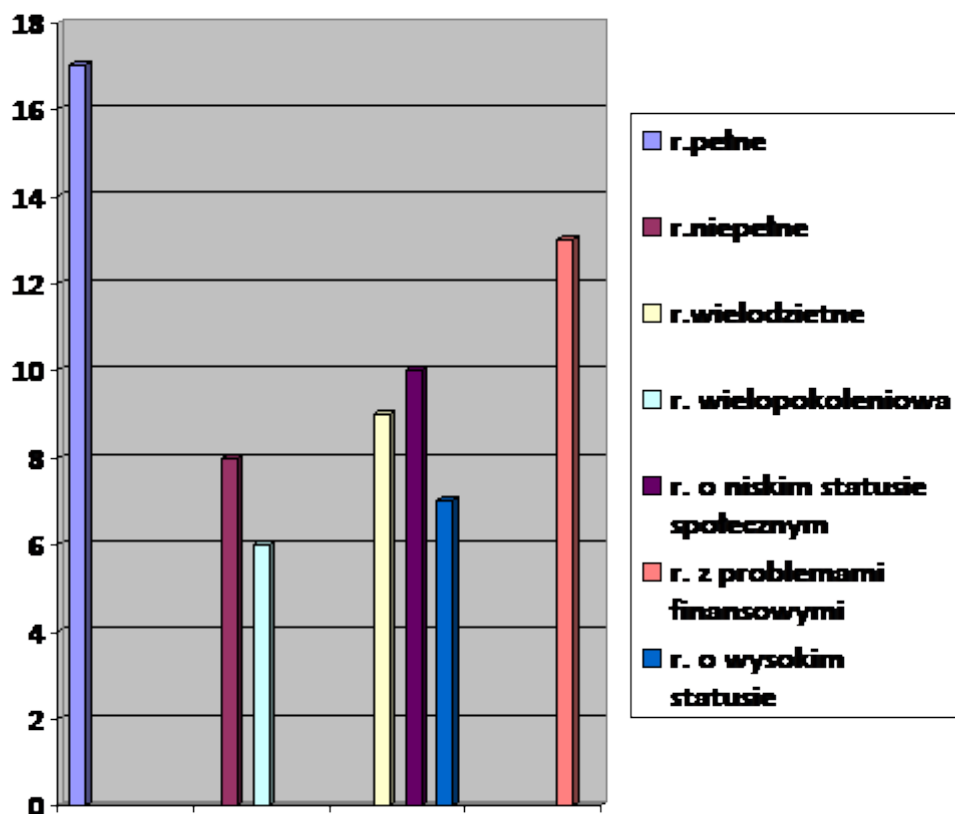
Badani na pytanie; **Czy zna Pan/Pani przypadki występowania przemocy w rodzinie na terenie gminy Suchowola?** odpowiedziało twierdząco 14 osób, a 8 osób było bezpośrednio świadkiem przemocy. Osoby te powiadomiły policję lub ośrodek pomocy społecznej.

Większość ankietowanych (84%) uważa, że członkowie rodziny, znajomi, sąsiedzi powinni interweniować w przypadku występowania przemocy w rodzinie. Ankietowani wykazali się też dużą znajomością zachowań, mających znamiona przemocy w rodzinie. Poniższe zestawienie przedstawia procentowy rozkład udzielonych odpowiedzi.

- groźby - 94%,
- popychanie – 60%,
- bicie – 96%,
- stała krytyka – 60%,
- zabieranie pieniędzy – 35%,
- krzyki, przekleństwa – 58%,
- wyśmiewanie, poniżanie – 72 %,
- odbieranie ulubionych rzeczy – 36%,
- ograniczanie kontaktów z otoczeniem – 64%.

Na pytanie: „**Jak Pan/Pani myśli, w jakich rodzinach występuje przemoc**”? zdecydowana większość (96%) odpowiedziała, że w rodzinach z problemem alkoholowym lub z uzależnieniami od innych używek. Poniższy wykres przedstawia inne udzielone odpowiedzi.

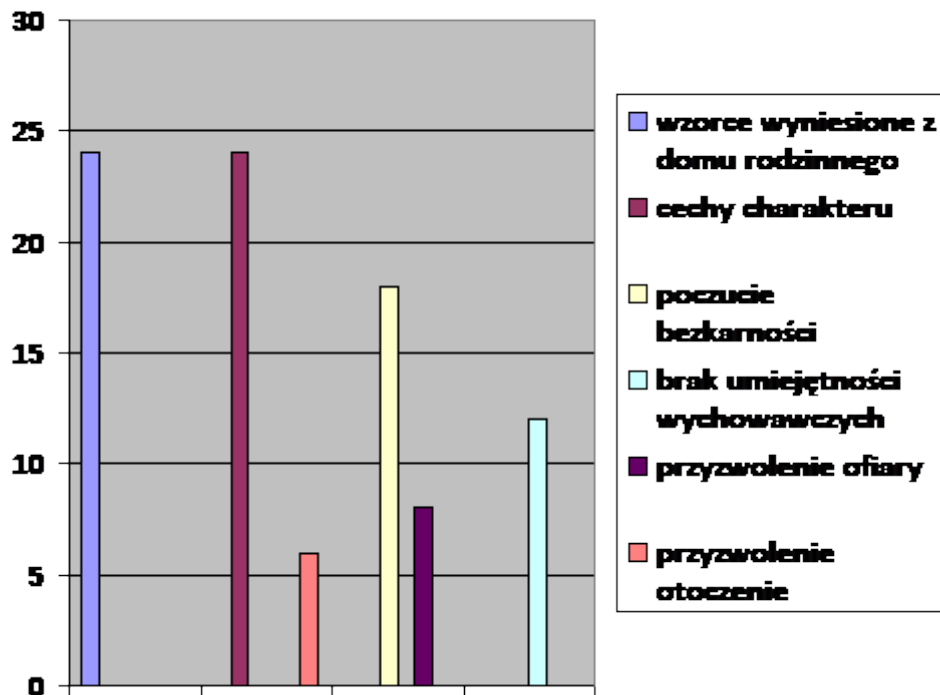
Wykres Nr 3. W jakich rodzinach występuje przemoc?

Zdecydowana większość badanych (95%) uznała, że to kobiety głównie są ofiarami przemocy domowej, kolejne miejsca zajmują dzieci (28%), osoby starsze (10%), osoby/dzieci niepełnosprawne (8%), mężczyźni (0,5%).

Poniższy wykres przedstawia odpowiedzi ankietowanych na następujące pytanie: „*Jakie Pana/i/ zdaniem czynniki mogą mieć wpływ na postępowanie sprawców przemocy w rodzinie?*”

Wykres Nr 4. Czynniki wpływające na postępowanie sprawców przemocy w rodzinie.

W okresie ostatniego roku 10 % badanych doświadczyło przemocy ze strony najbliższych członków rodziny.

Większość badanych (55%) posiada wiedzę na temat Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Suchowoli i wie, gdzie szukać pomocy w gminie Suchowola w przypadku doświadczenia przemocy (88%).

Według ankietowanych ofiary przemocy domowej mogą liczyć głównie na pomoc policji i ośrodka pomocy społecznej (po 90%), komisji ds. rozwiązywania problemów alkoholowych (30%), Kościoła i szkoły (po 1%).

Ankietowani wśród działań zmierzających do poprawy skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie wymienili według kolejności:

- zwiększenie bezpieczeństwa osób poszkodowanych (94 %),
- zwiększenie dostępności różnych form pomocy dla osób doznających
- przemocy (60%),
- lepsza komunikacja i szybszy przepływ informacji między przedstawicielami
- służb (40%),
- zwiększenie dostępności działań pomocowych dla osób stosujących przemoc (32 %),
- systematyczne podnoszenie kompetencji przedstawicieli służb (8%).
- Wnioski z przeprowadzonych badań wśród społeczności:
- badani posiadają podstawową wiedzę na temat zjawiska przemocy,
- niektórzy badani doświadczyli przemocy domowej,
- niektórzy badani byli świadkami przemocy,
- badani w większości wiedzą, gdzie szukać pomocy w przypadku doświadczenia przemocy lub gdy będą bezpośrednimi świadkami przemocy,
- badani uważają głównie, że należy zwiększyć działania pomocowe w stosunku do osób doświadczających przemocy oraz zwiększyć przepływ informacji między przedstawicielami służb i instytucji.

III. Akty prawa krajowego i miejscowego.

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 2009 r. Nr 114, poz. 946),

2. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.),
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 289 z późn. zm.),
4. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn.zm.),
5. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (t.j. Dz. U. z 2023r. poz. 185 z późn.zm.),
6. Ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1266 z późn.zm.),
7. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151),
8. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2230 z późn.zm.),
9. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 571 z późn.zm),
10. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1359 z późn.zm.),
11. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1138 z późn.zm.),
12. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz.1375 z późn.zm.),
13. Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz.1550 z późn.zm.),
14. Uchwała Nr VIII/55/2019 Rady Miejskiej w Suchowoli z dnia 25 czerwca 2019 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Suchowola na lata 2019 – 2027,

IV. Analiza SWOT zjawiska przemocy domowej.

Analiza SWOT (ang. Strengths – mocne strony, Weaknesses – słabe strony, Opportunities – szanse, Threats – zagrożenia) określa mocne i słabe strony, a także szanse i zagrożenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Suchowola.

1. Mocne strony:

- a) funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Suchowola
- b) dobrze przygotowana i stale doskonaląca umiejętności kadra instytucji działających na rzecz rodziny;
- c) dobra znajomość środowiska przez pracowników socjalnych i policję,
- d) znajomość problemu i dobrze działające służby zajmujące się profilaktyką i wsparciem rodzin zagrożonych patologiami;
- e) dobra współpraca z organizacjami pozarządowymi;
- f) poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym;
- g) zasoby instytucjonalne Gminy:
  - Gminna Komisja do Spraw Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
  - Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Suchowoli,
  - Posterunek Policji w Suchowoli,
  - Placówki oświatowe Gminy Suchowola
  - Placówki ochrony zdrowia działające na terenie Gminy Suchowola
  - Organizacje pozarządowe i instytucje kościelne,
  - Sołtysi i Rady sołeckie Gminy Suchowola

2. Słabe strony:

- a) zjawisko silnie zakorzenione w obyczajowości,
- b) niewystarczająca infrastruktura socjalna gminy;
- c) brak wypracowanych systemów wspomagania działań profilaktycznych;
- d) brak skutecznych uregulowań prawnych umożliwiających skuteczne niesienie pomocy rodzinom z problemem przemocy domowej

3. Szanse:

- a) zmiana świadomości społecznej dotyczącej problemu przemocy
- b) zaangażowanie instytucji i służb w niesienie pomocy osobom potrzebującym
- c) stale kształcąca się kadra służb działających na rzecz rodzin,
- d) zmiany w przepisach prawnych;

4. Zagrożenia:

- a) bezradność i bierność rodzin w rozwiązywaniu własnych problemów
- b) negatywne wzorce zachowań społecznych,
- c) bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych rodzin,
- d) brak gwarancji bezpieczeństwa osób doświadczających przemocy
- e) problemy alkoholowe członków rodzin.

V. Obszary działań i adresaci Programu.

W celu realizacji celów ustawowych i celów zawartych w Programie zmierzających do zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie określono następujące obszary działań:

1. profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna
2. ochrona i pomoc osobom doznającym przemocy domowej
3. oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową
4. podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

Adresaci programu

Program adresowany jest do mieszkańców gminy Suchowola, w tym:

- 1) dzieci i młodzieży
- 2) osób i rodzin zagrożonych przemocą domową
- 3) osób doznających przemocy domowej,
- 4) świadków przemocy w rodzinie,
- 5) osób stosujących przemoc domową,
- 6) służb, w tym instytucji i organizacji pozarządowych, zajmujących się problematyką przemocy domowej.

VI. Cele Programu

Cel główny: Ograniczenie zjawiska przemocy domowej na terenie gminy Suchowola poprzez doskonalenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc domową.

Cele szczegółowe Programu odpowiadają przyjętym obszarom działań:

Cel 1: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Cel 2: Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej.

Cel 3: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.

Cel 4: Podniesienie jakości i dostępności świadczonych usług poprzez zwiększenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

VII. Czynniki gwarantujące właściwą realizację Programu

1. Podstawy prawne umożliwiające skuteczniejsze niesienie pomocy rodzinom zagrożonym przemocą.
2. Sformalizowany system przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
3. Dobrze przygotowana i doskonalsza umiejętności kadra instytucji działających na rzecz rodziny.
4. Efektywna współpraca służb, instytucji i organizacji pozarządowych.
5. Wysoka świadomość rangi problemu oraz otwartość i chęć współpracy specjalistów z różnych dziedzin.
6. Możliwość pozyskania zewnętrznych środków finansowych.

VIII. Zagrożenia realizacji zadań Programu

1. Nadal niska świadomość społeczeństwa, zakorzenione stereotypy, brak chęci do zmiany,
2. Negatywne wzorce zachowań społecznych,
3. Bezradność w sprawach opiekuńczo -wychowawczych.
4. Nieumiejętność rozwiązywania konfliktów rodzinnych.
5. Częsty brak współpracy rodziny w zakresie przewycięzania kryzysów.
6. Powiązanie przemocy w rodzinie z problemem uzależnienia od alkoholu
7. Brak infrastruktury socjalnej z zapleczem kadrowym i bazą lokalową umożliwiającą realizację kompleksowej pomocy rodzinom uwikłanym w przemoc
8. Brak lokali zapewniających całodobowe do schronienia dla osób doznających przemocy w rodzinie.
9. Niewystarczające środki finansowe na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

IX. Przewidywane efekty realizacji Programu.

Zakłada się, że realizacja zadań wyznaczonych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 -2026 przyczyni się do zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej na terenie gminy Suchowola poprzez:

- 1) podniesienie świadomości i poziomu wiedzy mieszkańców gminy na temat problemu przemocy domowej oraz jego mechanizmów i skutków,
- 2) zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- 3) podniesienie jakości usług im lepsze dostępność pomocy świadczonej osobom i rodzinom zagrożonym przemocą lub jej doznającym,
- 4) zintensyfikowanie i podniesienie jakości działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową, w tym zwiększenie ich udziału w programach oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych, psychologiczno – terapeutycznych, podniesienie kwalifikacji i wzrost kompetencji osób zajmujących się świadczeniem usług dla osób i rodzin zagrożonych przemocą domową doznających przemocy domowej oraz osób ją stosujących.

X. Finansowanie Programu.

Realizacja Gminnego programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Suchowola na lata 2024-2026 będzie finansowana w szczególności ze środków własnych gminy, w tym wpływów z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Zadania Programu mogą być również finansowane z dotacji i środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

XI. Wdrażanie, monitorowanie i ewaluacja Programu.

Koordynatorem, realizacji Gminnego programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Suchowola na lata 2024 -2026 jest Miejsko - Gminny Ośrodek pomocy Społecznej w Suchowoli. Sformułowane w dokumencie zadania będą wdrażane przez wyznaczonych realizatorów oraz partnerów w realizacji. Skuteczność wdrożenia Programu będzie m.in. zależała od posiadanych środków finansowych.

Monitoring Programu, polegający na zbieraniu i analizowaniu informacji na temat realizowanych bądź zrealizowanych już zadań, będzie prowadzony corocznie. Gromadzone dane z jednej strony pozwolą zidentyfikować i rozwiązać problemy, które pojawią się w trakcie wdrażania dokumentu oraz stwierdzić, z myślą o podjęciu działań korygujących, czy realizacja wyznaczonych zadań zmierza w słusznym kierunku, z drugiej natomiast umożliwią po zakończeniu realizacji Programu przeprowadzenie jego ewaluacji, czyli ustalenie rzeczywistych rezultatów wdrożenia zadań – czy uzyskane efekty są zgodne z przyjętymi wcześniej zamierzeniami i na co miały wpływ. Do oceny wdrożenia sformułowanych w Programie zadań zostaną wykorzystane wyznaczone w dokumencie wskaźniki monitoringowe.

W terminie do 31 marca każdego roku Koordynator realizacji Programu przedstawi Radzie Miejskiej sprawozdanie z jego realizacji. Sprawozdanie zostanie sporządzone na podstawie informacji uzyskanych od podmiotów biorących udział w realizacji programu.

XII. Spis tabel i wykresów.

Tabela Nr 1. Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	7
Tabela Nr 2. Główne formy udzielonej pomocy w latach 2019 – 2022.	8
Tabela Nr 3. Główne powody przyznawania pomocy w latach 2019 – 2022.	8
Tabela Nr 4. Liczba zakończonych procedur „NK” z podziałem na powód zakończenia.	10
Tabela Nr 5. Rodzaje przemocy w 2020 r.	10
Tabela Nr 6. Rodzaje przemocy w 2021 r.	10
Tabela Nr 7. Rodzaje przemocy w 2022 r.	11
Tabela Nr 8. Dane dotyczące prowadzonych spraw przez Prokuraturę Rejonową w Sokółce w latach 2019 – 2022	12
Tabela Nr 9. Liczba osób biorących udział w zajęciach korekcyjno – Edukacyjnych dla sprawców przemocy w latach 2019 - 2022	12
Tabela Nr 10. Liczba osób biorących udział w oddziaływaniach psychologiczno - terapeutycznych dla sprawców przemocy w latach 2019 – 2022.....	13
Wykres Nr 1. Rodzaje zachowań agresywnych w szkole (według badanych.	14
Wykres Nr 2. Najskuteczniejsze sposoby przeciwdziałania przemocy.	16
Wykres Nr 3. W jakich rodzinach występuje przemoc?	17
Wykres Nr 4. Czynniki wpływające na postępowanie sprawców przemocy w rodzinie	18

XIII. Harmonogram realizacji Programu.

Obszar działania 1.: Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna.

Cel szczegółowy 1: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Kierunki działań:

- poszerzenie wiedzy mieszkańców gminy, w tym służb, na temat zjawiska przemocy domowej,
- podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej,
- poprawa jakości systemu działań profilaktycznych.

L.p.	Zadania	Wskaźniki monitoringowe	Realizatorzy i partnerzy	Czas realizacji
1.	Diagnozowanie zjawiska przemocy domowej w gminie	Liczba opracowanych diagnoz	samorząd gminy, w tym Urząd Miejski, MGOPS, GKRPA, ZI, placówki oświatowe, policja , PR, PCPR	2024 - 2026
2.	Prowadzenie lokalnych kampanii społecznych poświęconych problemowi przemocy domowej	Liczba lokalnych kampanii społecznych	samorząd gminy, w tym Urząd Miejski, MGOPS, podmioty lecznicze i organizacje pozarządowe	2024 - 2026
3.	Podejmowanie współpracy i z organizacjami pozarządowymi oraz kościołami i związkami wyznaniowymi w celu wprowadzenia elementów informacji i edukacji na temat zjawiska przemocy domowej	Liczba zorganizowanych warsztatów dla rodziców na temat przemocy	samorząd gminy, w tym Urząd Miejski, organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe	2024 – 2026
4.	Prowadzenie poradnictwa, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy, metod i kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową oraz w stosunku do grup ryzyka np. małoletnich sprawców przestępstw	Liczba placówek prowadzących poradnictwa (i liczba osób, którym udzielono porady)	samorząd gminy, w tym Urząd Miejski, MGOPS, GKRPA, ZI, placówki oświatowe, policja , podmioty lecznicze, Parafialny Zespół „Caritas”	2024 - 2026
5.	Prowadzenie wśród dzieci i młodzieży działań profilaktycznych z zakresu	Liczba dzieci i młodzieży objętych działaniami profilaktycznymi z zakresu	Placówki oświatowe, specjaliści, przedstawiciele GKPR, MGOPS-,	2024 -2026

	agresji i przemocy m.in. w ramach szkolnych programów profilaktycznych	agresji i przemocy	Policji	
6.	Profilaktyka przemocy wobec dzieci i młodzieży szkolnej poprzez organizowanie w szkołach programów profilaktycznych, spektakli	Liczba przeprowadzonych programów profilaktycznych, spektakli	placówki oświatowe na terenie Gminy Suchowola	2022 - 2026

Obszar działania 2: Ochrona i pomoc osobom doznającym przemocy domowej.

Cel szczegółowy 2: Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych doznających przemocy domowej.

Kierunki działań: - rozwój infrastruktury służącej udzielaniu pomocy osobom doznającym przemocy domowej oraz wypracowanie zasad współpracy pomiędzy podmiotami wchodzącymi w jej skład,

- upowszechnienie informacji w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom doznającym przemocy domowej,
- udzielanie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej,
- monitorowanie działań pomocowych.

L.p.	Zadania	Wskaźniki monitoringowe	Realizatorzy	Czas realizacji
1.	Kontynuowanie działalności Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego	Liczba spotkań zespołu Liczba funkcjonujących grup diagnostyczno – pomocowych Liczba spotkań grup diagnostyczno - pomocowych	samorząd gminy, w tym przedstawiciele MGOPS-u, GKRPA i placówek oświatowych, przedstawiciele podmiotów leczniczych, Policji, organizacji pozarządowych i kuratorzy sądowi	2024 - 2026
2.	Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej dostępu do pomocy w formie poradnictwa psychologicznego, prawnego, medycznego, pedagogicznego, Socjalnego, zawodowego i rodzinnego, terapii indywidualnej lub grupowej	Liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego, rodzinnego Liczba przeprowadzonych terapii indywidualnych Liczba przeprowadzonych terapii grupowych	samorząd gminy, w tym Urząd Miejski MGOPS, GKRPA, ZI, podmioty lecznicze, Policja, organizacje pozarządowe	2022 - 2026
3.	Utworzenie Punktu Konsultacyjnego, świadczącego wsparcie m.in. osobom	Liczba osób objętych wsparciem	samorząd gminny	2024

	doznającym i stosującym przemoc domową			
4.	Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy, w szczególności: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej	Liczba opracowanych materiałów	samorząd gminy, w tym Urząd Miejski MGOPS, GKRPA, ZI, placówki oświatowe, podmioty lecznicze, Policja, organizacje pozarządowe	2022-2026
5.	Opracowanie i realizacja indywidualnych i grupowych działań edukacyjnych kierowanych do osób doznających przemocy domowej, w szczególności w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc domową	Liczba osób uczestniczących w działaniach	Samorząd gminy, w tym GKRPA, Punkt Konsultacyjny	2025 - 2026
6.	Realizacja procedury „Niebieskie Karty”	Liczba wszczętych (i kontynuowanych) procedur „Niebieskie Karty” Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” Liczba wypełnionych formularzy „NK - A”(i „NK - C”)	samorząd gminy, w tym przedstawiciele MGOPS-u,, GKRPA, placówek oświatowych, Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno - pomocowych podmiotów leczniczych, Policja, PCPR	2024 - 2026
7.	W razie potrzeby podejmowanie współpracy w celu zapewnienia osobom doznającym przemocy domowej pomocy w ośrodkach wsparcia oraz w ośrodkach interwencji kryzysowej (funkcjonujących na terenie innych gmin)	Liczba osób, które skorzystały z pomocy (w tym w formie schronienia) w ośrodkach wsparcia i ośrodkach interwencji kryzysowej	samorząd gminy, w tym Urząd Miejski, ośrodki wsparcia z poza terenu gminy	2024 - 2026
8.	Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą domową	Liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą domową	Samorząd gminy, w tym przedstawiciele MGOPS-u, przedstawiciele podmiotów leczniczych i Policji	2024 - 2026
9.	Monitoring pomocy udzielanej rodzinom z problemem przemocy domowej	Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty ”z uwagi na ustanie przemocy Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty ”z uwagi na brak zasadności	Samorząd gminy, w tym Urząd miejski, GKRPA, MGOPS,ZI	2024 - 2026

		<p>podejmowania działań</p> <p>Liczba osób monitorowanych po opuszczeniu specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, w tym osób u których przemoc domowa ustała</p>		
--	--	--	--	--

Obszar działania 3: Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową.

Cel szczegółowy 3: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.

Kierunki działań:

- tworzenie i rozszerzanie ofert oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową oraz wypracowanie wdrażanie i doskonalenie zasad współpracy pomiędzy podmiotami je realizującymi,
- interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy domowej,
- zwiększenie udziału osób stosujących przemoc domową w programach oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych oraz psychologiczno – terapeutycznych.

L.p.	Zadanie	Wskaźniki monitoringowe	Realizatorzy/partnerzy	Czas realizacji
1.	Rozpowszechnianie w gminie informatorów zawierających bazy teleadresowe podmiotów realizujących działania adresowane do osób stosujących przemoc domową	Umieszczenie informatorów na stronie internetowej gminy dwa razy w roku: do 15 lutego i do 15 sierpnia	Samorząd gminy, w tym Urząd Miejski	2024 - 2026
2.	Oddziaływanie wobec osób stosujących przemoc domową, w tym ramach procedury „Niebieskie Karty”	Liczba osób stosujących przemoc domową objętych procedurą „Niebieskie Karty” Liczba wypełnionych formularzy „NK-D” Liczba wszczętych i zakończonych poprzez sporządzenie aktu oskarżenia lub umorzenie postępowania Liczba odmów wszczęcia postępowania w sprawach związanych z przemocą domową	samorząd gminy, w tym przedstawiciele MGOPS-u, GKRPA, placówek oświatowych, Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno - pomocowych podmiotów leczniczych, Policji	2024 - 2026
3.	Monitorowanie zachowań sprawców przemocy w środowisku rodzinnym	Liczba wizyt w środowisku	MGOPS Policja	2024 - 2026
4.	Oddziaływania wobec osób stosujących	liczba osób objętych procedurą	Gminny Zespół Interdyscyplinarny	

	przemoc w rodzinie, w tym w ramach procedury „Niebieskie Karty”	„Niebieskie Karty” wskazanych jako osoby stosujące przemoc w rodzinie liczba osób skierowanych do GKPiRPA w Suchowoli liczba wszczętych postępowań przygotowawczych oraz liczba odmów wszczęcia w sprawach związanych z przemocą w rodzinie	GKPiRPA Prokuratura rejonowa Sąd Rejonowy	2024 - 2026
5.	Współdziałanie oraz wymiana informacji z Policją, kuratorską służbą sądową i innymi służbami w zakresie monitoringu zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy domowej	Liczba przekazanych organom ścigania i wymiaru sprawiedliwości informacji przez pracowników socjalnych o ponownym stosowaniu przemocy domowej przez osoby uprzednio skazane za tego rodzaju przemoc	samorząd gminy, w tym, MGOPS, Policja, kuratorska służba sądowa	2024-2026
6.	Kierowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programach oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych	Liczba osób skierowanych do udziału w programach oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych	Samorząd gminy, w tym MGOPS, ZI	2024-2026
7.	Kierowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programach oddziaływań psychologiczno - terapeutycznych	Liczba osób skierowanych do udziału w programach oddziaływań psychologiczno – terapeutycznych	Samorząd gminy, w tym MGOPS, ZI	2024-2026

Obszar działania 4: Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Cel szczegółowy 4: Podniesienie jakości i dostępności świadczonych usług poprzez zwiększenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Kierunki działań: Podnoszenie i wzmacnianie kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

L.p.	Zadania	Wskaźniki monitoringowe	Realizatorzy/partnerzy	Czas realizacji
1.	Diagnozowanie potrzeb szkoleniowych członków zespołu interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno – pomocowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	Liczba diagnoz potrzeb szkoleniowych Liczba uczestników szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej	Samorząd gminy, samorząd powiatowy, samorząd wojewódzki	2022 - 2026

2.	Zapewnienie osobom pracującym bezpośrednio z osobami doznającymi przemocy domowej i z osobami stosującymi przemoc domową wsparcia w formie m. in. superwizji, coachingu, doradztwa itp.	Liczba osób uczestniczących w różnych formach poradnictwa i wsparcia psychologicznego Liczba zrealizowanych spotkań superwizyjnych (i liczba osób w nich uczestniczących)	Przewodnicząca Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego	2025- 2026
----	---	---	---	------------